

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบกระบวนการนิเทศภายในของวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงใต้ เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Research) โดยมีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอนการวิจัย การดำเนินการวิจัย และผลที่ได้รับ ดังนี้

ภาพประกอบ 5 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

จากภาพประกอบ 5 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนการวิจัย พร้อมทั้งประชากร เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายใน

1. บริบทของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. การนิเทศภายในสถานศึกษา
3. การพัฒนารูปแบบ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานนิเทศภายในของวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตจังหวัดภาคตะวันออก

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตจังหวัดภาคตะวันออก ปีการศึกษา 2560 จำนวน 98 คน แสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรของวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตจังหวัดภาคตะวันออก แยกตามรายสถานศึกษา

สถานศึกษา	ประชากร (ครู)
วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง	40
วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี	27
วิทยาลัยสารพัดช่างตราด	31
รวม	98

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560 : 4

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklists) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบบสอบถามมี 2 ตอน

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง และสถานศึกษาที่สังกัด มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklists)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานนิเทศภายในของวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 5 ขั้นตอน จำนวน 26 ข้อ และเทคนิคการนิเทศภายใน 3 รูปแบบ ได้แก่ การนิเทศแบบสอนแนะ การนิเทศแบบพาคิดพาทำ และการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน จำนวน 20 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

กำหนดค่าคะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (Best and Kahn, 1998 : 247)

คะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

คะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ

3.2 ทำการสร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษาแล้วนำเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยนิพนธ์เพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC) มีค่า IOC ระหว่าง 0.60 – 1.00

3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ แล้วเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยนิพนธ์จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลองที่เป็นครูผู้สอนในอาชีวศึกษาจังหวัดตราด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.62 – 0.90

3.5 นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้ว มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202 - 204) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มประชากรที่กำหนดเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

4.2 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามให้วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม

4.3 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและความคิดเห็นของครูผู้สอนวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้สถิติพรรณนา คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปตารางประกอบบรรยาย เพื่อจัดทำเป็นร่างรูปแบบกระบวนการนิเทศภายในของวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไป

การแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 100)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับ มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับ น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับ น้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 ร่างรูปแบบกระบวนการนิเทศภายใน

รวบรวมข้อมูลทั้งหมดและนำมาร่างรูปแบบกระบวนการนิเทศภายใน

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบและประเมินร่างรูปแบบ

ตรวจสอบและประเมินร่างรูปแบบกระบวนการนิเทศภายใน

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มผู้รับผิดชอบการนิเทศภายในและกลุ่มครูวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียง จำนวน 14 คน ได้มาจากการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)
 2. เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสรุปการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินคุณภาพรูปแบบ
 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.1 ติดต่อผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมสนทนากลุ่ม
 - 3.2 กำหนด วันเวลา สถานที่ เพื่อดำเนินการสนทนากลุ่ม
 - 3.3 จัดเตรียมประเด็นคำถาม รูปแบบกระบวนการนิเทศภายในของวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียง พร้อมทั้งคุณภาพของรูปแบบ
 - 3.4 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและกัลยาณมิตรให้คำปรึกษาและแนะนำช่วยเหลือ
 4. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Content Analysis) เพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการนิเทศภายในของวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียง
 5. ผู้วิจัยนำรูปแบบกระบวนการนิเทศภายในของวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ทำการประเมินคุณภาพของรูปแบบ 4 ด้าน ได้แก่ ความมีประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานนิเทศภายในของวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียง ตามกรอบแนวทางการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา 5 ขั้นตอน และเทคนิคการนิเทศภายใน 3 รูปแบบ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบกระบวนการนิเทศภายในของวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียง โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC)
2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

สถิติวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Content Analysis)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี